

1. YLEISTÄ

Vuosi 2017 oli järjestyksessään Teri-säätiön 68. toimintavuosi. Tarkoitustaan – entisten terijokelaisten ja heidän jälkeläistensä henkisten, sosiaalisten ja taloudellisten pyrintöjen tukemista ja edistämistä – on Teri-säätiö toteuttanut toimintavuonna järjestämällä, julkaisemalla tai tuke-
malla Terijokeen tai siihen liittyviä kokonaisuuksia toimintakertomuk-
sessa jäljempänä kuvatulla tavalla.

2. SÄÄTIÖN HALLINTO

2.1. Hallitus

Säätiön hallituksen kokoonpano toimikautena oli seuraava:

Hallituksen jäsen	Toimikausi
Felt Marja	2015 – 2018
Kurki Eila	2015 – 2018
Mäkelä Jaakko	2015 – 2018
Paju Tommi	2016 – 2018
Savolainen Lasse	2015 – 2018
Seppälä Ullamaija	2015 – 2018
Sevón Veli-Pekka	2015 – 2018
Torkkeli Olli	2015 – 2018
Åberg Ari	2015 – 2018

Hallituksen jäsenen toimikausi on kolme vuotta ja se vaihtuu hallituksen vuosikokouksessa luettelossa merkittynä vuonna. Hallituksen jäsenillä ei ole sääntöjen mukaan varajäseniä.

Säätiön sääntöuudistuksessa vuonna 2015 lakkautetun hallintoneuvoston kunniapuheenjohtaja on Erkki Nikkanen. Säätiön hallituksen kunniapuheenjohtaja on Jaakko Mäkelä.

Hallituksen puheenjohtajana ja sihteerinä on toimikautena ollut Veli-Pekka Sevón ja varapuheenjohtajana Lasse Savolainen. Asiamiehenä ja rahastonhoitajana on toimikautena ollut Jaakko Mäkelä.

Hallitus on pitänyt toimikauden aikana kolme kokousta, joista yksi oli sähköpostikokous. Hallituksen vuosikokous pidettiin 25.3.2017 Järvenpäässä.

Tilintarkastajana on toimikautena ollut Mauri Söderlund HTM ja varatilintarkastajana Christian Lybeck HTM.

2.2. Sijoitustoimikunta

Säätiön varallisuutta hoitamaan on hallitus asettanut sijoitustoimikunnan. Sen tarkoituksena on valmistella ja esitellä säätiön hallituksen päättäväksi sijoituksia koskevat asiat.

Sijoitustoimikuntaan ovat toimikautena kuuluneet Jaakko Mäkelä, Veli-Pekka Sevón ja Ari Åberg. Toimikunnan puheenjohtajana ja sihteerinä on toimikautena ollut Veli-Pekka Sevón.

Sijoitustoimikunta ei ole vuoden aikana kokoontunut. Säätiön sijoitustoimintaa on hoidettu aikaisempien vuosien päätösten ja linjausten mukaisesti.

2.3. Terijoki-työryhmä

Terijokelaistointia suunnittelemaan ja toteuttamaan säätiön hallitus on asettanut Terijoki-työryhmän. Työryhmän tarkoituksena on yhdessä Terijoki-seura ry:n kanssa suunnitella ja toteuttaa terijokelaistapahtumia säätiön ja seuran hallitusten päätösten mukaisesti.

Säätiön hallitus valitsi vuosikokouksessaan työryhmän jäseniksi seuraavat henkilöt: Marja Felt, Eila Kurki, Tuovi Paju, Veli-Pekka Sevón, Nina Sevón-Vilkman ja Olli Torkkeli. Hallituksen pyynnöstä Terijoki-seura ry asetti työryhmän jäseniksi Riitta Kivisen, Jukka Marttisen ja Marja-Liisa Pohjanvirran. Työryhmä valitsi keskuudestaan Nina Sevón-Vilkmanin puheenjohtajaksi. Tuovi Paju luopui työryhmän monivuotisesta jäsenyydestä toimintavuoden aikana.

Työryhmä on pitänyt vuoden aikana neljä kokousta.

3. SÄÄTIÖN VARSINAINEN TOIMINTA

3.1. Terijoki-juhla

Järjestyksessä 78. Terijoki-juhla järjestettiin 23.9.2017 Järvenpään Seurakuntatalolla. Juhlan aiheena oli 40 vuotta täyttävä Terijoki-seura. Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlan kunniaksi osallistujia ja esiintyjä kannustettiin pukeutumaan kansallis- ja kansanpukuun, tämä tavoite

onnistui varsin hyvin. Juhlapuheessa Teri-säätiön hallituksen puheenjohtaja Veli-Pekka Sevón kertasi lyhyesti terijokelaistominnan vaiheita keskittyen juhliivaan Terijoki-seuraan. Ohjelmassa Eeva Jalonen haastatteli Raita Karpoa hänen urastaan ja muistoistaan Terijoelta, Tuovi Paju säestäjänä Laura Kohonen esitti Emigrantin laulun ja ohjelman lopuksi Jaana Mansikka esitti Erkki Hyttisen vuoden 1946 Terijoki-juhlaan riittämän Terijoki-kronikan Marja-Liisa Pohjanvirran ja Nina Sevón-Vilkmanin laatiman kuvaesityksen kanssa. Juhlassa jaettiin myös Karjalan Liiton myöntämät hopeiset ja pronssiset ansiomerkit terijokelaistominnassa ansioituneille. Juhlaan osallistui arviolta 90 henkeä.

Pitäjäjuhlan yhteydessä laskettiin kukkalaitteet Terijoen kirkkopuistoon haudattujen sankarivainajien muistomerkillä Tuusulan Paijalan hautausmaalle ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä Järvenpään hautausmaalle.

3.2. Muu perinnetyö ja tapahtumat

Terijokelaisten Talvitapahtuma pidettiin sunnuntaina 11.3.2017 Järvenpään seurakuntatalolla. Tapahtuman tunnuksena oli ”Terijoki – Paratiisi meren rannalla”. Eeva Jalonen kertoi 1930-luvun Terijoen-matkailusta. Jaana Mansikka esitteli äitinsä Meeri Mansikan runoista kootun kirjan ”Äiti Karjala” ja lausui äitinsä runoja. Lisäksi kuultiin terijokelaista musiikkia videotallenteelta ja Laura Kohonen kertoi tekeillä olevasta Terijoki-laulukirjaa sekä laulatti tapahtuman osallistujia. Mukana oli myös perinteinen Evakkoesineen esittely. Tilaisuuden päätteeksi tarjottiin tataripuuro ja kahvit. Tilaisuuteen osallistui noin 80 henkeä.

Työryhmän jäsenet tekivät suomalaisaikaisten hautausmaiden kunnostus- ja talkoomatkan Terijoelle 29.4 - 1.5.2017.

Säätiön edustajat osallistuivat Karjalan Liiton Jyväskylän kesäjuhlien juhlakulkueeseen sunnuntaina 19.6.2017 kantaen Terijoki-kyllää.

Perinteinen kotiseutumatka Terijoelle tehtiin 28 – 30.7.2017. Matkan aikana tutustuttiin sekä Terijokeen että sen lähialueilla sijaitseviin kohteisiin. Matkaan osallistui yli 45 henkeä.

”Suomi 100 Luovutetussa Karjalassa” Facebook-sivulla esitettyyn Itsenäisyyspäivän kynttilät hautausmaille –haasteeseen osallistuttiin Terijoelle 5 – 6.12.2017 suuntautuneen matkan aikana viemällä kynttilät Terijoen kaikille hautausmaille. Terijoen kirkkopuistossa sijaitsevalle sankarivainajien muistomerkillä laskettiin 75 kynttilää. Lisäksi sankarivainajien muistomerkillä ja Uuden hautausmaan muistolehtoon laskettiin havuseppeleet. Hautakynttilät saatiin lahjoituksena Järvenpään Tokmanilta.

3.3. Avustukset ja stipendit

Hallitus on toimikauden aikana myöntänyt seuraavat avustukset ja stipendit:

- Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus): Suomen- ja ruotsinkielisten paikannimien digitalisoimishanke 600 euroa
- Terijoki-seura ry: Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) suomen- ja ruotsinkielisten paikannimien digitalisoimishankeen tukeminen seuran osalta 600 euroa
- Terijoki-seura ry: Jäsenjulkaisu Terjokkoisen postitus 300 euroa

Hallituksen tekemän periaatepäätöksen perusteella maksettiin opintoihin liittyvät apurahat seuraaville terijokelaistaustaisille opiskelijoille:

- Tatu Könönen Itä-Suomen yliopisto 300 euroa
- Jere Nylund Lappeenrannan teknillinen yliopisto 300 euroa
- Ella Könönen Haaga-Helian ammattikorkeakoulu 200 euroa
- Jutta Nylund Saimaan ammattikorkeakoulu 200 euroa

Vuonna 2016 Elias Ikoselle ja Karjala-tietokantasäätiölle myönnetty stipendit maksettiin toimintakauden aikana.

Hallitus päätti kumota vuoden 2016 aikana tehdyn päätöksen Karjala-tietokantasäätiön 3.000 euron avustuksesta, koska tietokantasäätiön toiminta turvattiin säätiön tekemän apurahapäätöksen jälkeen julkisen rahoituksen avulla.

3.4. Julkaisutoiminta

Säätiön aikaisemmin julkaistuista Tuovi Pajun ja Maijaliisa Kalliomäen elämäkertakirjasta ”Kolme naista Kannakselta” ja Heli Kyllösen kirjasta Terijokelaisista järvenpäälaisiksi on otettu uusintapainoksia kysynnän mukaan.

Säätiö teetätti referaatin suomeksi Aleksandr Bravon ja Elena Travinan venäjäksi ilmestyneestä kirjasta Zelenogorsk - Terijoki - Huvilaelämää sata vuotta sitten.

Terijoki-laulukirjan kokoamista jatkettiin toimintavuonna. Kirjan julkaisu tapahtuu arviolta vuoden 2018 aikana.

Säätiön historian materiaalin kerääminen aloitettiin arkistoissa olevan materiaalin inventoinnilla ja haastattelemalla säätiön toiminnassa mukana olleita tai heidän lähiomaisiaan.

Säätiö tuki myös Terijoki-aiheista julkaisutoimintaa ostamalla Terijoki-seura ry:n Muistojen Terijoki -kalenteria suhdetoimintalahjoiksi ja Ulla Kervisen Kuokkala-kirjaa jälleenmyytäväksi.

3.5. Tiedotustoiminta

Terijokea ja terijokelaisuutta esittelevää internetsivustoa ylläpidettiin vakiintuneen tavan mukaan. Lisäksi sivustolla tiedotettiin Terijokeen liittyvistä tapahtumista.

Terijoki Facebook -sivua ylläpidettiin toimintavuoden aikana tavoitteena Terijoen tunnetuksi tekemisen. Sivustolla tiedotettiin myös Terijokeen liittyvistä uutisista ja tapahtumista. Sivulla oli toimintavuoden lopussa 215 tykkäystä ja 224 seuraajaa. Parhaimmillaan yksittäinen julkaisu tavoitti 1.550 henkilöä.

Lisäksi säätiö osallistui Terijoki-seura ry:n Terjokkoine-jäsenjulkaisun painamisesta ja postittamisesta aiheutuneiden kustannusten kattamiseen.

4. YHTEISTOIMINTA JA EDUSTUKSET

Terijoki-seura ry:n kanssa on harjoitettu tiivistä yhteistoimintaa toimintavuoden aikana ja se on totutettu pääosin edellä mainitun Terijoki-työryhmän johdolla.

Inkerin kirkon Zelenogorskin seurakunnan kanssa yhteistoimintaa jatkettiin vakiintuneen tavan mukaisesti. Lisäksi seurakunnalle maksettiin suomalaisaikaisten hautausmaiden hoidosta yhdessä Terijoki-seura ry:n kanssa 300 euroa, josta säätiön osuus oli 100 euroa.

Zelenogorskin ja Repinon paikallishallinnon edustajien kanssa on käyty epävirallisia keskusteluja kesämatkan yhteydessä sekä säätiön hallinnon jäsenten vieraillessa yksityisesti Terijoella.

Säätiön asiamies Jaakko Mäkelä on toiminut Karjalan Liiton Säätiötoimikunnan jäsenenä.

5. HUOMIONOSOITUKSET

Karjalan liitto myönsi säätiön esityksestä seuraavat Karjalan liiton ansiomerkit terijokelaistoiminnassa ansioituneille:

Ansiomerkki ruusukkein:

- Jaakko Mäkelä (esitys yhdessä Järvenpään Karjala Seura ry:n kanssa)

Hopeinen ansiomerkki:

- Savolainen Lasse
- Sevón Veli-Pekka
- Sevón-Vilkman Nina

Pronssinen ansiomerkki:

- Åberg Ari
- Kurki Eila
- Kivinen Riitta
- Pohjanvirta Marja-Liisa

Hallitus ei ole toimintavuoden aikana jakanut Terijoki-viiriä. Terijoki-viiri myönnetään hallituksen päätöksellä säätiön hyväksi tehdystä erityisen arvokkaasta työstä tai entisen Terijoen kunnan muiston vaalimisen tai tunnetuksi tekemisen eteen tehdystä erityisen arvokkaasta ja ansiokkaasta työstä tai palveluksesta.

6. RITVA HEIKKILÄN RAHASTO

Teatterineuvos Ritva Heikkilän omaisten toivomuksesta hänen muistoaan oli mahdollista kunnioittaa osoittamalla kukkatervehdyksiin varatut rahat säätiön yhteyteen myöhemmin perustettavaan rahastoon. Varoja kertyi yhteensä 2.115 euroa.

Toimintavuoden aikana päätettiin yhdessä lähiomaisten kanssa, että rahastoa ei perusteta kertyneen vähäisen pääoman takia ja kertyneet varat käytetään teatterineuvos Ritva Heikkilän elämäntyön tallentamiseen ja esille tuomiseen. Toimintavuoden aikana varoja käytettiin vähäisessä määrin saaduista lahjoituksista kiittämiseen.

7. SÄÄTIÖN TALOUS

Säätiön tulot muodostuivat perinteisesti omien sijoitusten osingoista ja Kannaksen Osuusliike Säätiön avustuksesta. Kannaksen Osuusliike Säätiön päätettyä lopettaa toimintansa ja jakaa loppuvaransa oli Osuusliike Säätiön avustus huomattavan suuri. Osinkojen ja avustuksen suhde tuotoissa oli 25% - 75%. Osinkotuotto laskettuna sijoitusten markkina-arvosta oli noin 6 %.

Vuoden 2017 aikana sijoitusten markkina-arvo nousi vain alle 1%. Koska Kannaksen Osuusliike Säätiön vuosiavustuksen jäivät tulevaisuudessa pois, haluttiin sijoittaa tavallaan etukäteen saadut vuosiavustukset, ja näin turvata tulevien vuosien osinkotulot. Uusia sijoituksia tehtiin 40 000 euron arvosta. Taseessa sijoitukset on perinteisesti kirjattu hankinta-arvoonsa. Voitot ja tappiot realisoituvat osakkeita ja osuuksia myyettäessä. Liite-tiedoissa on markkina-arvojen tarkempi vertailu.

Talousarviossa varattiin 2017 vuoden kuluihin 16.000 €, toteutuma oli 17.045,82 euroa. Avustuksia ja stipendejä maksettiin 3.495,00 euroa. Tilikaudesta muodostui ylijäämäinen 36.954,01 euroa. Suunnitellut tilaisuudet ja tehtävät voitiin toteuttaa.

Vuosi 2017 näyttäisi toteutuvan entisenlaisena. Osinkotuotot lienevät samaa suuruusluokkaa kuin kuluneena vuonna. Toimintaa voidaan

suunnitella siten entisen laajuisena.” Teri-Säätiön 70-vuotishistoriikin - terijokelaistoimintaa 1939 jälkeen”-kirjan toimittamista jatketaan. Terijoki-aiheinen laulukirja saadaan tulevan vuoden aikana valmiiksi. Alka-neena vuonna on jo toteutettu perinteinen talvipäivätapahtuma.

Hallitus esittää tilikauden ylijäämän 36.954,01 euroa kirjaamista käyttö-rahastoon.